

Allmänna avdelningen

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Europeiska kommissionens förslag till direktiv om harmonisering av vissa delar av insolvensrätten

Ju2022/03740

Enligt tingsrättens uppfattning är de syften som ligger bakom det föreslagna direktivet, nämligen att underlätta gränsöverskridande investeringar och konkurrens och skydda den inre marknadens korrekta funktion i grunden positiva. Vi delar den uppfattning som vissa av de andra remissinstanserna redovisat om att det också är angeläget att innehållet i det direktiv som arbetet utmynnar i inte kommer i konflikt med eller på ett negativt sätt påverkar redan existerande och välfungerande nationella regelverk som finns på de rättsområden som berörs.

Förslagen i direktivet omfattar såväl reglering av sådana områden som det finns regler för i svensk rätt som införande av nya förfaranden och regleringar som sedan tidigare inte har någon motsvarighet i svensk lagstiftning. Såsom flertalet andra remissinstanser som redan avgett remissvar påpekat och utvecklat på ett mycket förtjänstfullt sätt skulle ett införande av direktivet i den föreslagna formen kräva en översyn av svensk lagstiftning på flertalet områden (t.ex. regleringen avseende återvinning i konkurs och de regler som finns om bolagsföreträdares handlingsplikt och deras ekonomiska ansvar knutet till detta). Eftersom utförliga och välmotiverade synpunkter redan har redovisats av andra remissinstanser i dessa frågor kommer sådana inte att redovisas i detta yttrande.

Ett direktiv utformat enligt förslaget skulle även aktualisera införandet av i svensk rätt nya förfaranden i ett antal avseenden, t.ex. regler om pre-packförfarande och ett förenklat konkursförfarande för mindre företag som idag helt saknar motsvarighet i svensk rätt. När det gäller förslaget om pre-pack förfarande (avdelning IV) kan tingsrätten se att ett sådant förfarande kan fylla en viss funktion. När det däremot gäller behovet och nyttan av att införa ett särförfarande för avvecklingen av mindre bolag (avdelning VI) framstår det som i hög grad tveksamt. I en rättsordning som den svenska eller i andra europeiska rättsordningar som har en reglering som innebär att uppkomna kostnader för konkursens handläggning täcks av staten för det fall att konkursboet befinner sig sakna medel för deras täckande kan man se

framför sig att ett sådant förfarande snarare kommer göra konkursregelverket mindre lättbegripligt utan att det vägs upp av så tungt vägande fördelar att det ändå finns skäl för det.

Avslutningsvis vill tingsrätten framföra vissa synpunkter på den del av förslaget som rör verktyg för att spåra konkursbos tillgångar och som innefattar en skrivning av innebörd att domstolar ska ges tillgång till uppgifter om bankkonton och på begäran av konkursförvaltare vara behjälpliga med att inhämta uppgifter ur sådana register (artiklarna 13-16). Sedan länge har det funnits en strävan hos den svenska lagstiftaren att renodla domstolarnas uppgifter till den dömande verksamheten. Handläggningen av ärenden som innebär registrering av olika typer av handlingar och mer summariska prövningar som tidigare handlagts av tingsrätten har successivt flyttats till andra myndigheter. Även när det gäller konkursförfarandet har betydande delar av ansvaret för den handläggning som tidigare skett på domstolarna efter konkursbeslutet men innan konkursens avslutande vid den senaste översynen av konkurslagen flyttats till konkursförvaltarna. Med beaktande av detta är tingsrättens uppfattning att man från svensk sida bör förordna en lösning som ger utrymme för att denna uppgift kan läggas även på annan myndighet än domstol.

Detta yttrande har beslutats av chefsrådmannen Anders Carlbaum och rådmannen Riikka Liljenfeldt (föredragande).

Anders Carlbaum

Riikka Liljenfeldt